

**ПРАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ІМЕНІ КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО**

Кафедра цивільно-правових дисциплін та міжнародного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри цивільно-правових
дисциплін та міжнародного права

 Микола ЗУБРИЦЬКИЙ

" 26 " 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ»

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність

Освітній рівень: другий (магістерський) рівень

Освітня програма «Правоохоронна діяльність»

Київ 2025

Робоча програма з навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Правоохоронна діяльність» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність».

Розробник:

Меджбель Валентина Іванівна - доцент кафедри цивільно-правових дисциплін та міжнародного права, кандидат юридичних наук, доцент.

_____ (підпис)

Валентина МЕДЖБЕЛЬ

Робочу програму погоджено:

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність»

_____ (підпис)

Олександр САВКА

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін та міжнародного права

Протокол № 1 від « 26 » 08 2025 року

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін та міжнародного права

_____ (підпис)

Микола ЗУБРИЦЬКИЙ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	очна (денна)	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг у кредитах СКТС / годинах	3/90	3/90
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів	1	1
Обсяг кредитів із розподілом за семестрами	3	3
Обсяг годин, у тому числі:		
- Аудиторні	34	4
- Лекційні	20	2
- Семінарські / Практичні	14	2
- Лабораторні	-	-
Самостійна робота, год	56	86
Форма семестрового контролю	іспит	

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни: є формування у здобувачів вищої освіти глибокого, системного й критичного розуміння міжнародних стандартів у сфері прав людини, розвитку здатності аналізувати нормативні акти, рішення міжнародних інституцій та реальні ситуації, пов'язані з можливими порушеннями прав людини. Курс покликаний сформувати у майбутніх фахівців уміння застосовувати міжнародно-правові інструменти для захисту прав людини, розуміти юридичну природу міжнародних механізмів контролю та оцінювати ефективність їх функціонування як на загальнодержавному, так і на міжнародному рівні. Дисципліна сприяє розвитку аналітичних навичок, навчає працювати з різними видами міжнародних джерел права, формувати правові

позиції та аргументацію з урахуванням міжнародних стандартів та сучасної судової практики.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння сутності, змісту та еволюції міжнародних стандартів прав людини;
- засвоєння основних універсальних і регіональних механізмів міжнародного захисту прав людини;
- вивчення нормативно-правової бази у сфері міжнародного захисту прав людини, зокрема міжнародних договорів, конвенцій та актів;
- набуття навичок аналізу практики міжнародних судових та квазісудових органів у сфері захисту прав людини;
- формування вміння застосовувати міжнародні стандарти прав людини у національній правозастосовній практиці;
- розвиток критичного мислення щодо проблем реалізації та захисту прав людини в сучасному світі;
- ознайомлення з діяльністю міжнародних організацій у сфері захисту прав людини;
- формування навичок підготовки процесуальних документів (скарг, заяв) до міжнародних органів захисту прав людини;
- виховання поваги до прав і свобод людини, принципів верховенства права та гуманізму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» здобувачі вищої освіти повинні:

- **знати:**
  - поняття, сутність, принципи та систему міжнародного захисту прав людини;
  - історичні етапи становлення міжнародних стандартів прав людини;
  - універсальну та регіональні системи міжнародного захисту прав людини;
  - міжнародно-правові акти у сфері прав людини (Статут ООН, Загальна декларація прав людини, Міжнародні пакти про права людини, Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та інші міжнародні договори);
  - систему органів і механізмів міжнародного контролю за дотриманням прав людини;

- компетенцію, порядок формування та діяльність міжнародних судових і квазісудових органів у сфері захисту прав людини;
- юрисдикцію, структуру та практику Європейського суду з прав людини;
- порядок звернення до міжнародних органів захисту прав людини та умови прийнятності індивідуальних скарг;
- міжнародні стандарти захисту громадянських, політичних, економічних, соціальних і культурних прав;
- міжнародно-правові механізми захисту прав окремих категорій осіб (дітей, жінок, біженців, осіб з інвалідністю, національних меншин тощо);
- особливості взаємодії міжнародного та національного механізмів захисту прав людини;
- практику застосування рішень Європейського суду з прав людини в правовій системі України;
- сучасні проблеми міжнародного захисту прав людини в умовах глобалізації, воєнних конфліктів та цифровізації суспільства;
- принципи міжнародної відповідальності держав за порушення прав людини.

- уміти:

- аналізувати міжнародно-правові акти у сфері захисту прав людини та практику їх застосування;
- застосовувати міжнародні стандарти прав людини у професійній юридичній діяльності;
- тлумачити положення міжнародних договорів та рішень міжнародних судових установ;
- здійснювати правовий аналіз практики Європейського суду з прав людини та інших міжнародних органів;
- визначати способи міжнародно-правового захисту порушених прав людини;
- складати процесуальні та аналітичні документи у сфері міжнародного захисту прав людини;
- оцінювати відповідність національного законодавства міжнародним стандартам прав людини;
- виявляти проблеми імплементації міжнародних стандартів прав людини у правову систему України;
- аргументовано обґрунтовувати правову позицію з питань міжнародного захисту прав людини;

- використовувати практику ЄСПЛ та інших міжнародних органів у правозастосовній діяльності;
- здійснювати порівняльно-правовий аналіз міжнародних і національних механізмів захисту прав людини;
- працювати з міжнародними базами даних, рішеннями міжнародних судових установ та офіційними джерелами міжнародного права;
- формулювати пропозиції щодо вдосконалення національного законодавства у сфері забезпечення та захисту прав людини;
- застосовувати навички критичного мислення, юридичної аргументації та наукового аналізу при вирішенні проблем міжнародного захисту прав людини.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Становлення міжнародної системи захисту прав людини.

Розкривається процес формування міжнародної системи захисту прав людини, історичні передумови її виникнення, основні етапи розвитку, роль міжнародних договорів, значення Загальної декларації прав людини у становленні сучасних стандартів.

Тема 2. Захист прав людини, що здійснюється під егідою ООН.

Розкривається роль Організації Об'єднаних Націй у сфері захисту прав людини, діяльність її основних органів та спеціалізованих установ, механізми контролю за дотриманням прав людини, значення міжнародних договорів у системі ООН.

Тема 3. Досвід країн ЄС у захисті прав людини.

Розкривається система захисту прав людини в Європейському Союзі, діяльність основних інституцій, значення Європейської конвенції з прав людини, роль Європейського суду з прав людини та практика застосування європейських стандартів.

Тема 4. Захист прав людини у країнах Африки.

Розкриваються особливості африканської системи захисту прав людини, зміст Африканської хартії прав людини і народів, діяльність регіональних органів, проблеми та перспективи розвитку захисту прав людини в регіоні.

Тема 5. Система захисту прав людини у мусульманських країнах.

Розкриваються особливості прав людини в ісламському праві, роль шаріату,

зміст Каїрської декларації прав людини в ісламі, співвідношення міжнародних стандартів і національно-релігійних норм.

Тема 6. Міжамериканський досвід захисту прав людини.
Розкривається система захисту прав людини в країнах Америки, зміст Американської конвенції з прав людини, діяльність Міжамериканської комісії та суду з прав людини, особливості практики застосування норм.

Тема 7. Інші регіональні системи захисту прав людини.
Розкривається загальна характеристика інших регіональних систем захисту прав людини, їх структура, механізми функціонування, порівняльний аналіз та ефективність діяльності.

Тема 8. Захист прав людини, що здійснює ОБСЄ.
Розкривається роль ОБСЄ у забезпеченні прав людини, діяльність її інституцій, зокрема Бюро демократичних інститутів і прав людини, механізми моніторингу та вплив на розвиток демократичних процесів.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	очна (денна) форма				заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота		Лекції	Семінари	Самостійна робота
Змістовний модуль 1.								
Тема 1. Становлення міжнародної системи захисту прав людини.	10	2	2	6	16	2	2	12
Тема 2. Захист прав людини, що здійснюється під егідою ООН.	12	4		8	12			12
Тема 3. Досвід країн ЄС у захисті прав людини.	14	4	2	8	12			12
Тема 4. Захист прав людини у країнах Африки.	10	2	2	6	10			10
Тема 5. Система захисту прав людини у мусульманських країнах.	12	2	2	8	10			10

Тема 6. Міжамериканський досвід захисту прав людини.	10	2	2	6	10			10
Тема 7. Інші регіональні системи захисту прав людини.	10	2	2	6	10			10
Тема 8. Захист прав людини, що здійснює ОБСЄ.	12	2	2	8	10			10
Всього:	90	20	14	56	90	2	2	86
Форма контролю: іспит								

Теми семінарських занять

№ Семінар. заняття	Назва теми	Кількість годин	
		очна (денна) форма	заочна форма
Семінарське заняття №1	Тема 2. Захист прав людини, що здійснюється під егідою ООН Завдання: • розкрити систему органів ООН у сфері захисту прав людини; • проаналізувати діяльність Рада ООН з прав людини та договірних органів;	2	2
Семінарське заняття №2	Тема 3. Досвід країн ЄС у захисті прав людини Завдання: • проаналізувати правову систему Європейський Союз у сфері прав людини; • дослідити діяльність Рада Європи та Європейський суд з прав людини; • здійснити порівняльний аналіз механізмів захисту прав людини в країнах ЄС; • визначити вплив європейських	2	

	<p>стандартів на національні правові системи.</p> <p>Результат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувач уміє аналізувати європейські механізми захисту прав людини; • здатний застосовувати практику ЄСПЛ та оцінювати її значення для національного права. 		
Семінарське заняття №3	<p>Тема 4. Захист прав людини у країнах Африки</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дослідити особливості регіональної системи захисту прав людини в Африці; • проаналізувати діяльність Африканський союз; • охарактеризувати роль Африканська комісія з прав людини і народів; • визначити проблеми та перспективи розвитку африканської системи захисту прав людини. <p>Результат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувач уміє визначати специфіку африканської системи захисту прав людини; • здатний аналізувати її ефективність та основні виклики. 	2	
Семінарське заняття №4	<p>Тема 5. Система захисту прав людини у мусульманських країнах</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проаналізувати вплив норм ісламського права на систему прав людини; • дослідити положення Організація ісламського співробітництва; • охарактеризувати Каїрська декларація 	2	

	<p>прав людини в ісламі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначити співвідношення міжнародних стандартів і релігійно-правових норм. <p>Результат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувач уміє характеризувати особливості захисту прав людини в мусульманських країнах; • здатний критично оцінювати взаємодію міжнародного та релігійного права. 		
Семінарське заняття №5	<p>Тема 6. Міжамериканський досвід захисту прав людини</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дослідити систему Організація американських держав; • проаналізувати діяльність Міжамериканська комісія з прав людини; • охарактеризувати роль Міжамериканський суд з прав людини; • визначити особливості міжамериканської моделі захисту прав людини. <p>Результат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувач уміє аналізувати міжамериканську систему захисту прав людини; • здатний порівнювати її з іншими регіональними системами. 	2	
Семінарське заняття №6	<p>Тема 7. Інші регіональні системи захисту прав людини</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дослідити альтернативні регіональні механізми захисту прав людини; • проаналізувати діяльність регіональних організацій у сфері прав 	2	

	<p>людини;</p> <ul style="list-style-type: none"> • здійснити порівняльний аналіз різних регіональних моделей; • визначити їх значення для розвитку міжнародного права прав людини. <p>Результат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувач уміє системно аналізувати різні регіональні механізми; • здатний формулювати узагальнення щодо ефективності моделей захисту прав людини. 		
Семінарське заняття №7	<p>Тема 8. Захист прав людини, що здійснює ОБСЄ</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проаналізувати діяльність Організація з безпеки і співробітництва в Європі у сфері прав людини; • дослідити механізми «людського виміру» ОБСЄ; • охарактеризувати інституції ОБСЄ (БДППЛ, Верховний комісар у справах національних меншин); • визначити ефективність інструментів ОБСЄ у забезпеченні прав людини. <p>Результат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здобувач уміє характеризувати роль ОБСЄ у захисті прав людини; • здатний оцінювати практичну ефективність її механізмів. 	2	
Усього годин:		14	2

Самостійна робота

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» передбачає системне та поглиблене опанування теоретичних і практичних аспектів міжнародно-правових механізмів захисту прав людини, формування навичок їх застосування у професійній діяльності, а також розвиток аналітичного і критичного мислення.

Самостійна робота включає підготовку до аудиторних занять шляхом опрацювання матеріалів лекцій, вивчення базової та додаткової наукової літератури, міжнародно-правових актів, документів Організація Об'єднаних Націй, Рада Європи, Організація з безпеки і співробітництва в Європі, а також практики Європейський суд з прав людини та інших міжнародних судових і квазісудових органів.

Здобувачі освіти здійснюють самостійне опрацювання окремих тем дисципліни, зокрема регіональних систем захисту прав людини (європейської, міжамериканської, африканської, ісламської), аналізують особливості їх функціонування та ефективність. Важливим елементом є робота з міжнародними договорами (конвенціями, пактами, деклараціями), підготовка аналітичних оглядів і порівняльних характеристик різних механізмів захисту прав людини.

У межах самостійної роботи передбачається виконання практичних завдань, зокрема: написання рефератів і наукових есе, аналіз правових позицій міжнародних судових установ, вирішення кейсів (case-study) з питань порушення прав людини, моделювання звернень до міжнародних органів захисту прав людини, підготовка процесуальних документів (індивідуальних заяв, скарг, правових висновків).

Здобувачі освіти готують доповіді та мультимедійні презентації за тематикою практичних занять, беруть участь у наукових конференціях, круглих столах, конкурсах наукових робіт, здійснюють підготовку та публікацію наукових статей і тез доповідей з актуальних проблем міжнародного захисту прав людини.

Самостійна робота також передбачає переклад та аналіз іноземних (передусім англомовних) джерел у сфері міжнародного права прав людини, опрацювання матеріалів правозастосовної практики, підготовку аналітичних довідок і формування навичок науково-правового дослідження.

Окрему увагу приділено виконанню індивідуальних навчально-дослідних завдань, спрямованих на поглиблене вивчення окремих проблем функціонування міжнародних механізмів захисту прав людини, а також підготовці до всіх видів поточного і підсумкового контролю, включаючи модульні контрольні роботи та підсумкову атестацію.

Самостійна робота спрямована на формування здатності здобувачів освіти самостійно застосовувати міжнародні стандарти прав людини, здійснювати їх інтерпретацію, готувати юридично обґрунтовані висновки та ефективно використовувати міжнародні механізми захисту прав людини у професійній діяльності.

Методи навчання

Методи навчання становлять систему впорядкованих способів спільної діяльності науково-педагогічного працівника та здобувачів вищої освіти, спрямованих на досягнення визначених програмних результатів навчання, формування загальних і фахових компетентностей, а також ефективне розв'язання навчально-виховних завдань у сфері міжнародного захисту прав людини. Реалізація методів навчання здійснюється через сукупність дидактичних прийомів, організаційних форм і відповідних засобів освітньої діяльності.

Під час викладання та опанування навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» застосовується комплекс методів, що забезпечують поєднання ґрунтовної теоретичної підготовки з практичною спрямованістю, орієнтованою на використання міжнародних механізмів захисту прав людини.

1. Словесні методи

До словесних методів належать способи вербального викладення та опрацювання навчального матеріалу, зокрема: розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія. У межах дисципліни ці методи спрямовані на розкриття сутності міжнародних стандартів прав людини, діяльності Організація Об'єднаних Націй, Рада Європи, Організація з безпеки і співробітництва в Європі, а також інших міжнародних і регіональних інституцій. Використання словесних методів забезпечує формування системного розуміння міжнародного права прав людини, розвиток юридичного мислення, навичок аргументації та інтерпретації міжнародно-правових норм.

2. Наочні методи

Наочні методи передбачають використання візуальних засобів навчання з метою підвищення ефективності сприйняття та осмислення складних міжнародно-правових конструкцій. У процесі навчання застосовуються схеми міжнародних механізмів захисту прав людини, таблиці порівняння регіональних систем, структурно-логічні моделі діяльності міжнародних органів, діаграми, презентації, відеоматеріали (зокрема щодо практики Європейський суд з прав людини). Застосування наочності сприяє кращій систематизації знань, формуванню аналітичного мислення та глибшому розумінню взаємозв'язків між універсальними і регіональними механізмами захисту прав людини.

3. Практичні методи

Практичні методи орієнтовані на формування професійних умінь і навичок у сфері застосування міжнародних стандартів прав людини. Вони

передбачають здатність аналізувати міжнародні договори, рішення міжнародних судових органів, готувати юридичні документи та вирішувати практичні ситуації.

Реалізація цих методів здійснюється під час семінарських занять, виконання індивідуальних завдань, розв'язання кейсів (case-study), аналізу практики міжнародних інституцій, моделювання звернень до міжнародних органів (зокрема підготовка заяв до Європейський суд з прав людини). Практична складова навчання спрямована на інтеграцію теоретичних знань із реальною правозастосовною діяльністю у сфері міжнародного захисту прав людини

Методи за рівнем самостійної пізнавальної діяльності

З метою активізації інтелектуальної діяльності здобувачів вищої освіти у процесі навчання застосовуються методи, диференційовані за рівнем самостійності мислення:

- **метод проблемного викладу**, що передбачає постановку актуальних проблем міжнародного захисту прав людини (ефективність міжнародних механізмів, співвідношення міжнародного і національного права, питання юрисдикції міжнародних судів) та поетапне розкриття шляхів їх вирішення;

- **частково-пошуковий (евристичний) метод**, спрямований на залучення здобувачів до самостійного аналізу міжнародних правових актів, практики міжнародних органів та формування власних висновків щодо ефективності механізмів захисту прав людини;

- **дослідницький метод**, який передбачає виконання самостійних наукових досліджень, аналіз міжнародних договорів, судової практики, діяльності міжнародних організацій, підготовку наукових публікацій і презентацію результатів досліджень.

Комплексне поєднання зазначених методів забезпечує належний рівень теоретичної підготовки здобувачів освіти, розвиток критичного та аналітичного мислення, формування практичних навичок застосування міжнародного права та стійких професійних компетентностей у сфері міжнародного захисту прав людини.

Методи та форми контролю, критерії оцінювання результатів навчання. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Методи контролю є сукупністю способів діагностичної діяльності, спрямованих на забезпечення зворотного зв'язку в освітньому процесі та визначення рівня досягнення програмних результатів навчання. Їх застосування дає можливість отримати об'єктивні дані щодо успішності засвоєння

навчального матеріалу, результативності організації навчального процесу та сформованості у здобувачів вищої освіти відповідних компетентностей.

Контрольні заходи покликані встановити відповідність рівня набутих знань, умінь і практичних навичок вимогам стандартів вищої освіти, освітньо-професійної програми та робочої програми навчальної дисципліни. Оцінювання здійснюється з урахуванням принципів системності, об'єктивності, прозорості та академічної доброчесності.

Самоконтроль

Самоконтроль є важливим елементом навчальної діяльності та спрямований на формування здатності здобувачів освіти до самооцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу. Він передбачає самостійне виконання тестових завдань, аналіз правильності розв'язання практичних ситуацій, перевірку конспектів, підготовку до семінарських занять та інших форм роботи. Розвиток навичок самоконтролю сприяє підвищенню відповідальності здобувачів за результати власного навчання.

Кафедральний контроль

Кафедральний контроль здійснюється з метою моніторингу якості підготовки здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення. Він може реалізовуватися у формі:

- поточного контролю;
- рубіжного контролю;
- підсумкового семестрового контролю.

Такий підхід забезпечує поетапне відстеження динаміки навчальних досягнень та своєчасне коригування освітнього процесу.

Види контролю результатів навчання

В освітньому процесі застосовуються такі основні види контролю:

- поточний контроль протягом семестру;
- виконання та захист контрольних робіт, передбачених навчальним планом;
- підсумковий семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час усіх видів аудиторних занять упродовж семестру. Його формами можуть бути усне опитування, письмові роботи, тестування, колоквіуми, аналіз практичних ситуацій, виступи здобувачів під час обговорення питань на семінарських заняттях тощо. Результати поточного оцінювання доводяться до відома здобувачів своєчасно та в установленому порядку.

Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі здобувачів вищої освіти у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної/індивідуальної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); проблемні ситуації, метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

	Поточний контроль знань								Модульна контрольна робота	Залік**	Загальна кількість балів
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8			
Теми									28	Відповідно до умов визначених Положенням про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти "ПрАт"ВНЗ"М АУП"	100
Робота на семінарському занятті	6	6	6	6	6	6	6	6			
Самостійна робота	4	4	4	4	4	4	4	4			

Робота на семінарському занятті оцінюється у 6 балів.

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються «Положенням про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у «Приватному акціонерному товаристві «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (<https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf>).

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми міжнародного права України» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі **заліку** (письмово). Здобувача освіти допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума (проста або зважена) балів за змістовими модулями. Залік виставляється за результатами роботи здобувача освіти впродовж усього семестру. Рейтингова оцінка здобувача освіти складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних балів.

Здобувачі освіти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

**Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить підсумковий семестровий контроль у вигляді заліку.

Для заочної форми навчання залік є обов'язковою складовою підсумкового оцінювання.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання аудиторних занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Контрольні питання з курсу «Міжнародний захист прав людини»

1. Виникнення концепції прав людини. Історія розвитку прав людини.
2. Документи, де містились окремі права людини. Ліга Націй, як перша міжнародна організація, під егідою якої приймалися договори у сфері захисту прав людини.
3. Загальна декларація прав людини та основні права людини, що в ній закріплені.
4. Основні органи та механізми захисту прав людини.
5. Комітет ООН з прав людини. Структура, повноваження, механізми захисту прав людини. Процедура розгляду доповідей держав-учасниць.
6. Міжнародний Пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року.
7. Спеціальні доповідачі Комітету ООН з прав людини, їх повноваження та статус.
8. Розгляд індивідуальних повідомлень про порушення прав людини. Встановлення прийнятності повідомлення. Процедура розгляду.
9. Перспективи реформування органів ООН, що здійснюють захист прав людини. Перспективи створення Міжнародного суду ООН.
10. Захист прав людини Радою Європи.
11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. та основні права, нею закріплені (ст. 1-18 Конвенції).
12. Європейський суд з прав людини: основні засади організації (ст. 19-25 Конвенції).

13. Процедурні аспекти розгляду справ у Європейському суді з прав людини (ст. 26-51 Конвенції).

14. Європейський суд з прав людини та Україна: Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23.02.2006 р. № 3477-IV.

15. Система захисту прав людини в Європейському Союзі.

16. Організація Африканської Єдності – основна регіональна африканська міжнародна організація. Статут ОАЄ.

17. Боротьба проти колоніалізму та апартеїду – специфічні риси африканської моделі права захисту права людини.

18. Африканська хартія прав людини і народів. Основні права людини зазначені в Хартії та механізм їх захисту. Африканська комісія з прав людини і народів.

19. Захист прав жінок в Африці. Протокол про захист прав жінок в Африці.

20. Африканська хартія прав і основ добробуту дитини. Основи захисту прав дитини, що здійснюється під егідою ОАЄ.

21. Африканський Союз. Його мета, структура, керівні органи, завдання.

22. Ліга арабських держав та права людини.

23. Арабська хартія прав людини 1994 р. та 2004 р.

24. Арабський комітет з прав людини.

25. Загальна ісламська декларація прав людини 1981 р.

26. Організація ісламського співробітництва, її Статути 1974 та 2008 рр. Дакська декларація з прав людини в ісламі 1983 р.

27. Каїрська декларація з прав людини в ісламі 1990 р.

28. Організація американських держав. Статут ОАД, структура ОАД, завдання.

29. Основні регіональні міжнародні нормативно-правові акти у сфері захисту прав людини. Декларація про права та обов'язки людини. Американська конвенція про права людини.

30. Міжамериканська комісія з прав людини. Її статус та повноваження у сфері захисту прав людини.

31. Міжамериканський суд з прав людини.

32. Основні порушення прав людини, з якими стикається міжамериканська система.

33. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) та права людини.

34. Декларація прав людини АСЕАН 2012 р.

35. Організація з безпеки і співробітництва в Європі. Гельсінська нарада. Людський вимір безпеки ОБСЄ.

36. Віденська зустріч 1989 року. Посилення міждержавного діалогу. Паризька, Копенгагенська та Московська наради.

37. Структура ОБСЄ. Статус органів та уповноважених осіб ОБСЄ у сфері захисту прав людини.

38. Співпраця ОБСЄ з іншими міжнародними організаціями у сфері захисту прав людини. Співпраця ОБСЄ та Ради Європи.

Рекомендована література

Нормативні джерела:

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. // Офіційний вісник України. 2008. № 93. Ст. 3103.

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р., з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та № 14. URL:: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення 28.11.2025).

3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. URL:: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення 28.11.2025).

4. Міжнародний пакт про соціальні, економічні і культурні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (дата звернення 28.11.2025).

5. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // Відомості Верховної Ради України. 1990. № 31. Ст. 429.

6. Акт про проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 38. Ст. 502.

7. Конституція України від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

8. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України» від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 30. Ст. 260.

9. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення 28.11.2025).

Основні ненормативні джерела

1. Мицик В.В. Права людини в міжнародному праві: міжнародноправові механізми захисту. Підручник. Київ: Видавничий дім «Промені», 2010. 722 с.
2. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / За заг. ред. д.ю.н., проф. Т.Л. Сироїд. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 292 с.
3. Наливайко Л.Р., Степаненко К.В., Щербина Є.М. Міжнародний захист прав людини. Дніпропетровськ: ДДУВС, 2014. 152 с.
4. Степаненко К.В. Міжнародний захист прав людини: конспект лекцій. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 144 с.
5. Тлумачення та застосування Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод Європейським судом з прав людини та судами України: Навчальний посібник / Авт. кол. М.В. Мазур, С.Р. Тагієв, А.С. Беніцький, В.В. Кострицький; [Відп. ред. канд. іст. наук, доц. В.М. Карпунов]. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006. 600 с.
6. Шуміло І.А. Міжнародна система захисту прав людини: Навчальний посібник. Київ: Видавництво «ФОП Голембовська О.О.», 2018. 168 с.

Додаткові ненормативні джерела

1. Антонович М.В. Міжнародне публічне право. Київ, 2011.
2. Баймуратов М.О. Міжнародне право. Харків: Одиссей, 2002. 672 с.
3. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право. Харків: Одиссей, 2008. 704 с.
4. Буткевич В.Г. Міжнародне право. Основи теорії. Київ, 2002.
5. Буткевич О.В. Історія міжнародного права: підручник. Київ: ЛіраК., 2013.
6. Дмитрієв А.І., Муравйов В.І. Міжнародне публічне право: Навчальний посібник / Київський ун-т права; / Ю.С. Шемшученко (відп.ред.), Л.В. Губерський (відп.ред.). Стереотипне видання. Київ: Юрінком Інтер, 2003. 638 с. 29
7. Конституційні акти Європейського Союзу (в редакції Лісабонського договору) / пер. Г. Друзенка, С. Друзенко; за ред. Г. Друзенка. Київ: К.І.С., 2010. 536 с.
8. Культенко О.В. Міжнародне право. Альбом схем з коментарями. Навчальний посібник. Кіровоград: РВВ КДГТУ ім. В. Винниченка, 2012. 164 с.

9. Ліпкан В.А., Антипенко В.Ф., Акулов С.О. та ін. Міжнародне право: підручник / За заг. ред. В.А. Ліпкана. Київ: КНТ, 2009. 752 с.
10. Мацко А.С. Міжнародне право. Київ, 2005 19
11. Міжнародне право: Навчальний посібник / За ред. М.В. Буроменського. Київ: Юрінком Інтер, 2006. 336 с.
12. Міжнародне публічне право / За заг ред. Репецького В.М. Київ: Знання, 2012. 30
13. Міжнародне публічне право: Підручник. 2-ге видання, стереотипне, затверджено МОН / За ред. В.М. Репецького. Київ, 2012. 437 с.
14. Міжнародне судочинство / К.М. Вітман та ін.; за заг. ред. Ю.С. Шемшученка; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ: Юридична думка, 2009. 258 с.
15. Міжнародні відносини та світова політика / Кер. авт. колективу В.Ю. Крушинський; за ред. В.А. Манжоли. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2010.